

جدول نوبلی های 10 سال اخیر/ هفت زن در یک دهه نوبل گرفتند

جایزه نوبل معتبرترین جایزه علمی است که از ۱۸۹۵ بنا بر به وصیت آلفرد نوبل سوئدی مخترع دینامیت، پایه‌گذاری شد.

جایزه نوبل معتبرترین جایزه علمی است که از ۱۸۹۵ بنا بر به وصیت آلفرد نوبل سوئدی مخترع دینامیت، پایه‌گذاری شد. این جایزه هر سال در ماه اکتبر برندگان خود را اعلام و در ماه دسامبر به مناسب سالروز درگذشت نوبل طی مراسمی به برندگان اهدا می‌شود طی ده سال گذشته تنها هفت زن جایزه نوبل را بدست آورده و اکثر برندگان از ایالات متحده آمریکا بوده‌اند. به گزارش خبرنگار مهر، از سال ۱۹۰۱ تا ۲۰۱۲، تعداد ۸۶۸ نفر برنده جایزه نوبل شده‌اند که تنها ۴۳ نفر از آنها زن بوده‌اند. بیشتر جوایز زن‌ها مربوط به جوایز نوبل صلح بوده است.

برندگان جایزه نوبل پزشکی ۲۰۱۳

جایزه نوبل فیزیولوژی یا پزشکی سال ۲۰۱۳ به جیمز ایی روتمان، رند دبلیو شکمان و توماس سی شدهوف برای کشف یک سیستم مهم در سلولهای بدن اهدا شد.

جیمز ایی روتمان آمریکایی استاد علوم بیوپزشکی در دانشگاه ییل و رئیس دپارتمان بیولوژی سلولی دانشکده پزشکی دانشگاه ییل است.

توماس شدهوف بیوشیمیست آلمانی است که برای تحقیقاتش در انتقال سیناپسی شناخته می‌شود. در حقیقت تلاشهای وی بنیاد درک کنونی علمی را از انتقال دهنده عصبی "vesicle-mediated" فراهم کرده است.

رندی وین شکمان نیز آمریکایی و زیست شناس سلولی دانشگاه کالیفرنیا و سردبیر سابق مجله مقالات آکادمی ملی علوم است.

بزرگترین کشف تاریخ علم نوبل فیزیک ۲۰۱۳ را دریافت کرد

آکادمی سلطنتی علوم سوئد جایزه نوبل فیزیک را امسال با یک ساعت تأخیر به "پیتر هیگز" کاشف نظری ذره بوزون هیگز و "فرانسوا انگلرت" دیگر فیزیکدان ارائه دهنده توضیح نظری ذره هیگز اهدا کرد.

پیتر هیگز ۸۴ ساله فیزیکدان نظری بریتانیایی و استاد بازنشسته دانشگاه ادینبرو است که برای تحقیقات خود در توضیح ماهیت جرم ذرات بنیادین شناخته می‌شود.

فرانسوا انگلرت ۸۰ ساله فیزیکدان نظری بلژیکی و استاد بازنشسته دانشگاه بروکسل است.

ذره هیگز یک ذره بنیادی اولیه فرضی دارای جرم است که وجود آن توسط مدل استاندارد فیزیک ذرات پیش‌بینی شده بود. مشاهده تجربی این ذره توضیحی درباره چگونگی جرم دار شدن ماده توسط ذرات بنیادی بدون جرم دیگر، فراهم می‌کند. یافتن ذره هیگز یک حفره را در مدل استاندارد فیزیک پر می‌کند، نظریه ای که تمام ذرات، نیروها و تعامل آنها را برای شکل گیری کیهان توصیف می‌کند. اگر این ذره یافت نمی‌شد به این معنا بود که نظریه مدل استاندارد فیزیک از هم می‌پاشید و دانشمندان باید تمام تحقیقات خود را از سر می‌گرفتند.

بوزون هیگز آخرین قطعه از پازل مدل استاندارد فیزیک بود، مدلی که ذرات و نیروهای بنیادینی که کیهان را کنترل می‌کنند، توصیف کرده است. مشاهده و یافتن ذره هیگز را می‌توان بزرگترین کشف در تاریخ علم دانست که به دنبال تحقیقاتی در حدود نیم قرن به نتیجه رسید.

برندگان جایزه نوبل شیمی ۲۰۱۳

کمیته شیمی آکادمی سلطنتی علوم سوئد جایزه نوبل شیمی امسال را به مارتین کارپلوس شیمیدان اتریشی-آمریکایی و مدرس شیمی در دانشگاه هاروارد، مایکل لویت فیزیکدان زیستی استاد بیولوژی ساختاری دانشگاه استنفورد، آریه وارشل ستاد شیمی و بیوشیمی دانشگاه کالیفرنیا جنوبی برای ساخت مدل‌های چند مقیاسی برای سیستم‌های پیچیده شیمیایی اهدا کرد.

شیمیدانها سابقا مدل‌های ملکولها را با استفاده از گویها و چوبهای پلاستیکی تولید می‌کردند، امروز کار مدل سازی به عهده رایانه‌ها گذاشته شده است. در دهه ۱۹۷۰ مارتین کارپلوس، مایکل لویت و آریه وارشل بنیاد برنامه قوی را بنا کردند که برای درک و پیش بینی فرآیندهای شیمیایی به کار می‌رفت. مدل‌های رایانه که تقلیدی از واقعیت است برای اکثر پیشرفتهایی که امروز در شیمی صورت می‌گیرد ضروری بوده است.

برندگان نوبل شیمی امسال شیوه ای را بنیان گذاشتند که از فیزیک کلاسیک و فیزیک کوانتوم استفاده می‌کند و موجب شده که رایانه‌ها برای شیمیدانهای امروز چون لوله‌های آزمایشی اهمیت پیدا کنند. شبیه‌سازیهای که امروز روی رایانه در فرآیند شیمیایی صورت می‌گیرد به قدری واقعی هستند که می‌توانند نتیجه آزمایش‌های سنتی را با آن پیش‌بینی کنند.

نگاه، به‌دنگان، نمیا، فینلهلما، و بنشک، در ۱۰ سال، اخب (۲۰۱۳-۲۰۰۴)

جدول برندگان نوبل فیزیولوژی و پزشکی در ۱۰ سال اخیر				
سال	نام	جنسیت	کشور	دلیل اعطا

طی 10 سال گذشته از 24 نفری که جایزه نوبل شیمی را دریافت کرده اند، 13 نفر از کشور آمریکا و سایرین از کشورهای استرالیا، بریتانیا، آلمان، فرانسه، لوکزامبورگ، کانادا و ژاپن هستند.

از سال 1901 تاکنون 103 جایزه نوبل در رشته فیزیولوژی یا پزشکی اهدا شده است، این درحالی است که تعداد برندگان جایزه نوبل پزشکی 201 نفر بوده اند. از تعداد 201 برنده جایزه نوبل پزشکی تنها 10 نفر زن بوده اند که از این 10 نفر، چهار نفر در 10 سال اخیر موفق به بدست آوردن جایزه نوبل پزشکی شده اند.

در سال 2011 به دنبال اعلام برنده جایزه نوبل فیزیولوژی یا پزشکی مشخص شد که رالف استاینمن سه روز پیش از اعلام نامش توسط آکادمی علوم سوئد درگذشته است. بنیاد نوبل با بررسی این موضوع به این نتیجه رسید که رالف استاینمن را باید یک برنده نوبل دانست و این جایزه بدون اطلاع از درگذشت وی اهدا شده است.

برندگان جایزه نوبل فیزیک در 10 سال اخیر (2004-2013)

برندگان جایزه نوبل فیزیک در 10 سال اخیر				
سال	نام	جنسیت	کشور	دلیل اعطای جایزه
2004	دیوید گراس، دیوید پولیتزر، فرانک ویلچک	سه مرد	ایالات متحده، ایالات متحده، ایالات متحده	برای کشف آزادی جانبی در نظریه نیروی هسته ای قوی
2005	روی جی. گلوبز، جان هال، تئودور هانش	سه مرد	ایالات متحده، ایالات متحده، آلمان	برای مقالات خود جهت توسعه مبانی بر لیزر، دقت طیف بینی، روش شانه پسماند نوری
2006	جان ماتر، جرج اسموت	دو مرد	ایالات متحده، ایالات متحده	برای کشف شکل مربوط به تابش جسم

از سال 1901 تاکنون 106 جایزه نوبل فیزیک اهدا شده است که این 106 جایزه به 193 نفر اهدا شده اند. در میان این تعداد برنده نوبل فیزیک تنها دو زن این جایزه را بدست آورده اند. ماری کوری در سال 1903 و ماریا ژئوپرت-مایر نیز در سال 1963 این جایزه را دریافت کرده اند. در 10 سال اخیر هیچ زنی نوبل فیزیک نگرفته است. از میان 25 نفری که طی 10 سال اخیر جایزه نوبل گرفتند 11 نفر آمریکایی و سایرین از کشورهای آلمان، ژاپن، هنگ کنگ، کانادا، روسیه، استرالیا، بریتانیا و بلژیک هستند.

دندگان، حادنه نما، ششم، در 10 سال اخیر (2004-2013)

برندگان جایزه نوبل شیمی در 10 سال اخیر				
سال	نام	جنسیت	کشور	دلیل اعطای جایزه
2004	افرام هرشکو، اروین روز	دو مرد	رژیم اشغالگر قدس، ایالات متحده	کشف فروسا یش پروتئین اوبیک تین دار
2005	ایو چاوین، رابرت گرابز، ریچارد شراک	سه مرد	فرانسه، ایالات متحده، ایالات متحده	توسعه روشها ی تحریف ی در سنتز آلی
2006	راجر کورنبرگ	یک مرد	ایالات متحده	مطالعات بار پایه های ملکول ی رونوی سی یوکاری وتی
2007	گرهارد ارتل	یک مرد	آلمان	تحقیقات در زمینه فرآیندهای شیمیایی ی روی سطوح

از 22 نفری که طی 10 سال گذشته جایزه نوبل شیمی دریافت کرده اند بدون در نظر گیری تابعیت دوگانه برندگان امسال 11 نفر آمریکایی هستند و سایرین از کشورهایی چون آلمان، ژاپن، هند بوده و برندگان امسال نیز در کشورهای اتریش، آفریقای جنوبی و بریتانیا متولد شده اما تابعیت آمریکایی دارند.

در 10 سال اخیر تنها یک نوبل جایزه نوبل شیمی شده است و تعداد کل ننانز که نوبل شیمی گرفته اند به 4 مورد می رسد.

ی جایزه				
پژوهش در مورد حس بویایی در انسان و کشف خانواده‌های ژن‌ها	ایالات متحده، ایالات متحده	یک زن و یک مرد	ریچارد آکسل، لیندا باک	2004
کشف هلیکو باکتر پیلوری و رابطه‌اش در ایجاد زخم‌های روده و معده	استرالیا، استرالیا	دو مرد	بری مارشال، رابین وارن	2005
موفقیت در کشف روند اطلاعات ژنتیکی درون سلول	ایالات متحده، ایالات متحده	دو مرد	اندرو فایر، کریگ ملو	2006
ابداع هدف‌گرفتن ژن، برای	ایالات متحده، بریتانیا، ایالات متحده	سه مرد	ماریو کاپکی، مارتین اوانس، اولیور اسمیتیز	2007

ایجاد تغییرات ژنتیکی در موش های آزمایشگاهی				
تحقیق در مورد سرطان گردن رحم و ارتباط ویروسی با این بیماری	آلمان، فرانسه، فرانسه	یک زن و دو مرد	هارالد زور هاوزن، فرانسوا بره- سینوسی، لوک مونتانییر	2008
کشف چگونگی حفاظت از کروموزومها توسط تلومرها و آنزیم تلومراز	ایالات متحده، ایالات متحده، ایالات متحده	دو زن و یک مرد	الیزابت بلکبرن، کارول گریدر، جک ژوستاک	2009
تلاش های شیر در جهت درمان نازایی	بریتانیا	یک مرد	رابرت ادوارد	2010
اکتشافات فعال سازی	ایالات متحده، لوگزامبورگ، ایالات متحده-کانادا	سه مرد	بروس بویتر، ژول هافمن، رالف استاینمن	2011

سیستم ایمنی ذاتی بدن				
سلول های بالغ خاص می‌توانند با برنامه ریزی مجدد به سلول های بنیادی ی پرتوان تبدیل شوند	بریتانیا، ژاپن	دو مرد	جان بی. گوردون، شینیا یاماناکا	2012
کشف ماشین تنظیم کننده حمل و نقل وزیکو لها در داخل سلول ها	ایالات متحده، ایالات متحده، ایالات متحده،	سه مرد	جیمز روثنم، رندی شکمن، توماس زودهوف	2013
سیاه و ناهم سانگر دی در تابش زمینه کیهان ی				
کشف مقاومت	فرانسه، آلمان	دو مرد	آلبر فر ، پتر گرونبرگ	2007

مغناطیسی بزرگ				
کشف مکانیسم شکست خود به خود تقارن ذرات زیراتمی	ژاپن، ژاپن، ایالات متحده	سه مرد	ماکاتو کوبایاشی، شیهید ماسکاوا، یوایچیرو نامبو	2008
پژوهش منجر به اختراع فیبر نوری	هنگ کنگ، کانادا، ایالات متحده	سه مرد	چارلز کائو، ویلارد بوئیل، جورج اسمیت	2009
برای آزمایشهای پیشگامانه در رابطه با مواد و بعد گرافین	روسیه، روسیه	دو مرد	آندره گایم، کنستانتین نووسلف	2010
برای کشف انبساط شتابان جهان	ایالات متحده، ایالات متحده، استرالیا	سه مرد	آدام ریس، سال پراموتر، بریان اشمیت	2011

طریق ابرنوا خترها ی دورد ست				
برای پیدا کردن روشها ی آزمای ش تک سیست مهای کوانتو می	فرانسه، ایالات متحده	دو مرد	سرژ هاروش، دیوید واینلند	2012
برای کشف ذره بوزون هیگز	بریتانیا، بلژیک	دو مرد	پیتر هیگز، فرانسوا انگلت	2013
جامد				
کشف و توسعه پروتئین فلورس نت سبز	ژاپن، ایالات متحده، ایالات متحده	سه مرد	اسامو شیمومورا، مارتین کلایف، راجر تسین	2008
مطالعه روی ساختار و عملکرد ریبوزو م	هند، ایالات متحده، رژیم اشغالگر قدس	دو مرد و یک زن	ونکاترامان راماگیشنان، توماس استیتز، عادات یونات	2009
توسعه راه های جدید و موثر برای	ایالات متحده، ایالات متحده، ژاپن	سه مرد	ریچارد اف هک، ای ایچی نگیشی، آکیرا سوزوکی	2010

پیوند های اتمها ی کربنی برای ساخ ت مولکو لهای پیچی ده				
کشف شبه کریس تالها	رژیم اشغالگر قدس	یک مرد	دانیال شختمن	2011
پژوه ش د ر زمینه گیرند ه های پروتئ نی جفت شده G	ایالات متحده، ایالات متحده	دو مرد	رابرت لفکوویتس، برایان کبیلکا	2012
ساخ ت مدلها ی چند مقیاس ی برای سیست مهای پیچی ده شیمیا بی	اتریشی آمریکایی، آفریقای جنوبی - بریتانیایی، آمریکایی	سه مرد	ارتین کارپلوس ، مایکل لویت، آریه وارشل	2013